

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE, POSWIĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Cena prenumeraty
wraz z przesyłką pocztową:
Kwartalnie 500 mk.
Pojedynczy numer 100 mk.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: — — —
— — — WARSZAWA, ulica Kredytowa Nr. 4.
Prócz administracji prenumeratę przyjmuje: w Warszawie
księgarnia W. MIETKE, Wspólna 16,
w Łodzi, księgarnia RENNERA, Piotrkowska 165,
i w Cieszyńsku, p. A. CYMOREK, Marjańska 27.

Wychodzi raz na tydzień
— — w niedzielę. — —
Ogłoszenia:
Kolumna zawiera 4 spalty
ogłoszeń. Za wiersz non-
parelowy po teście 100 mk.
w teście 200 mk.

Konto czekowe w pocztowej kasie oszczędnościowej Nr. 1508.

Rok III.

WARSZAWA, DNIA 24 GRUDNIA 1922 R.

Nr 52.

W WIGILIĘ.

(Z francuskiego: Cantique de Noel).

Północ już... anielskich tyle ech...

Dołączmy nasz wesela pelen śpiew!

By zmasać nasz odwieczny, stary grzech,

Zeszedł Człowiek-Bóg powstrzymać Ojca gniew.

A cały świat w oczekiwaniu drży —

W tę cudną noc, gdy runie piekielny tron —

Oto się iszcza już proroków any...

Chrystus! Chrystus! Odkupiciele On!

Tłum. Janina Keppówna.

W WIGILIĘ.

I rzekł do nich Anioł: Nie bójcie się! bo oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie wszystkim ludowi, iż się wam dziś narodził Zbawiciel, który jest Chrystus Pan, w mieście Dawidowem.

Łuk. II, 10 — 11.

Najświętszy cud, najgłębszą tajemnicę, łaskę bezgraniczną głoszą nam dziś z Nieba cheruby: Zbawiciel świata się narodził, Bóg - Dziecię, zjawił się na świecie, niósąc dla serc udręczonych pokój, ukojenie i radość.

Stary świat, kędy prawo gwałtu i przemocy rządziło, kędy zło rozwieliło się, poczynając od pałaców wspaniałych a kończąc na najbiedniejszej chacie, kędy rzesze całe borykają się w beznadziejnej walce z przeciwnościami życia, kędy — w zapasach śmiertelnych o kęs chleba, o władzę, o zadowolenie swych żądz — ogłuchł na głos sumienia, co do opamiętania się nawoływa, — ten mroczny świat nędzy wszelakiej, nienawiści i zemsty runie wkrótce: nowa era nastaje, zbliża się dzień odkupienia, jeszcze jeden nacisk wspólny, a światłość zapanuje niepodzielnie.

Ludy, wykrzykujcie Bogu głosem wesela! Spieszcie do tej Dzieciny - Mocarza, co tak promiennie uśmiecha się do was, choć nie w kołysce leży, ale w żłobku, w stajence przebywa — nie w domu!

Co roku słyszymy tę wieść cudną i owo zaproszenie anielskie na gody w Królestwie Bożem, a jednak — miast przyłączyć się do Chóru aniółów: „Chwała Bogu na wysokościach“, nadal w zapamiętaniu trwamy, dręcząc siebie i bliźnich. I oto jesteśmy świadkami dziwnego zaisła, zjawiska, że — wobec narodzin Odkupiciela — ludzkości część przeogromna dzieli się na dwa sprzeczne a zarazem tak zgodne z sobą obozy: małodusznych i pyszałków.

Ci butni, zadufani w swe własne siły, w potęgę własnego rozumu, odrzucają Zbawiciela, jakoby im niepotrze-

bnego, tamci zaś — radziby widzieć świat już nawróconym, ale imać się pracy przy budowie Kościoła Chrystusowego, na to brak im wytrwania i wiary.

Dla jednych ta Wieść Radosna i to, co ona z sobą niesie, jest głupstwem i zgorzaniem, dla innych zaś nieziszczalną mrzonką. Nieziszczalna, bo wszak tydzie już wieków upłynęło od onego dnia narodzin, a na ziemi nic się nie polepszyło, owszem może bardziej, niż wtedy rozpanoszyły się: wyzysk i zbrodnia, znacząc wszechwładztwo swoje krwią i łzami ludzi bezbronnych.

Pierwsi bliźni Bogu, mówiąc: „Czemu się mieszasz w nasze sprawy? My bez Ciebie uporamy się ze złem, gdyż jest ono tylko złem ludzkim“, — drudzy w twrodze bezradnej — za łada nieszczęściem, lub klęską — załają się Bogu, kwiląc, jak dzieci: „Paniele czemuś skrył od nas Oblizcze Swoje?“ Do tych to zwraca się poeta:

„Wtedy tylko rzec możesz, żeś godzinę zbawienia,
Kiedy zdolasz zejść w piekło i nie czuć płomienia.“

Tak dla krnąbrnych w swej bucie zarozumiałów, jak również dla marzycieli chwiejnych, albo mglistych idealistów bywa życie ciągłem, nieprzerwanem pasmem niepokoju, mąk i bólei bez nadziei lepszego jutra, choćby też zorza betleemska najwspanialszym gorzła bla-skciem: tamci jej nie dostrzegli, a dla tych zgasał.

My wscyscy, zależnie od okoliczności, przechylamy się to na jedną stronę, to znow na drugą, albowiem wadzie, u starców i dzieci, u władców i maluczkich, poprzez szynne urągowska lub iży rozpaczy, poprzez samochwałstwo lub przynębienie, poprzez złorzeczenie i ciche jęki, słyszymy jeden wielki krzyk tęsknoty, który jest wyrazem duszy ludzkiej, tęsknoty ku doskonałszemu życiu, ku temu, co wzniosłe, piękne, dobre i Boskie... I tu i tam zapal do złotych myśli i czynów, nie znajdując bezpiecznej, trwałej przystani błąka się po bezdrożach. I tu i tam szukamy prawdy i nie możemy jej znaleźć. A prawda tak blisko przed nami: tylko trzeba ręce po nią wyciągnąć, sercem ją ogarnąć, mózgiem ją zrozumieć, a duszą wchłonąć w siebie...

Spójrzmy na ten wdzięczny obrazek, co się na nowo roztacza dziś przed nami w cichym zakątku świata — w ziemi Judzkiej.

Usłuchajmyż głosu Zwiastuna z niebios, idźmy z pastierzami do Betleem oddać pokłon Dzieciątku, owiniętemu w pieluszki, leżącemu w żłobie. Z sercem skruszonym a odważnym bierzmy skarb bezenny — Miłość Ojca naszego w Niebiesiech, który „tak świat umiował, że Syna Swego jednorodzonego dał, aby każdy, kto weń wierzy, nie zginął, ale miał żywot wieczny“.

Okazmy wdzięczność swą czynnem, życiem całym, krwając dobro wokół siebie, nie bacząc na sztyrderców, co pytac nas będą: „Kędy jest Bóg wasz?“. Starajmy się w podzięce naszej dorównać tej wielkiej łasce, jaką Bóg nam

Wszystkim Szanownym i miłym Czytelnikom oraz Przyjaciółom „Głosu Ewangelickiego“ życzy błogosławionych i spokojnych Świąt Narodzenia Pańskiego —

REDAKCJA.

zesłał. A wtedy — pomimo burz i nawałnic, pomimo otoczenia raczej do dzikiego stada zwierząt podobnego, niż do ludzi — każdy z nas przyjmować będzie prawdziwy udział w święcie powstania Królestwa Bożego na ziemi, każdy będzie mógł wraz z psalmistą wielbić Stwórcę (Ps. 40, 2—4) : „Z upragnieniem oczekiwałem Pana, a skłonił się ku mnie, wysłuchał wołania moje; i wyciągnął mię z dołu szumiącego i z błota lgnącego, a postawił na skale nogi moje, a włożył w usta moje pieśń nową, chwałę należącą Bogu naszemu“.

Amen,
W. G.

KOLEDA.

— O gwiazdeczko, coś świeciła
Nad stajenką tam,
Powiedz-że nam, gwiazdco miła,
Powiedz, gwiazdco, nam.

Kto ci mleczne wskazał drogi,
Ześ przebyła świat,
I drogami błękitnymi
Mędrców stała w świat? —

„Wszchemogący Stwórca ziemi
Życiem we mnie drgał
I drogami błękitnymi
Do Betleem ślał.

Tak jak Anioł wód pasterczy.
Z betleemskich dróg,
Tak przedemną wieść się szczyry,
Gdzie zrodzony Bóg“.

ś.† p. Gabryel Narutowicz

Pierwszy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Zalobą okryła się Polska cała..

Spadł na nią cios nieoczekiwany, cios, którego cała jej historia nie zna — morderstwo ohydne najwyższego dostojnika — Prezydenta Rzeczypospolitej Gabryela Narutowicza.

Gdzie dwa wrogie prądy się ścierają z bezwzględnością, gdzie żąda władzy oślepia i każe iść po każdej ścieżce, wiodącej do celu, gdzie szowinizm i fanatyzm tryumfują — tam skutki waśni są oplakane.

Tak już sam Bóg urządził świat cały, że co piękne i szlachetne — wielką ceną okupione bywa. Jeżeli chodzi o naszą Ojczyznę — Polskę, to dostatecznie sięgną do niedalekiej przeszłości historii, aby o słusznosci tego się przekonali.

Mimowoli przychodzą na pamięć słowa wielkiego historyka reformacji — Walerjana hr. Kraszińskiego; że „dzieje żadnego innego kraju na świecie nie są tak uderzającym doświadczeniem błogosławieństwa, jakie naród odnosi z wprowadzenia religii, opartej na Piśmie Św., a kłeski, jaka spada na społeczeństwo przez jej zławienie“. Był w Polsce „Wiek Złoty“, którego dorobek kulturalny po dziś dzień jest jej sławą i chlubą; ale była w Polsce i reakcja, kiedy za szczyt gorliwości religijnej uważano burzenie zborów protestanckich i profanacje zwłok tychże wyznawców w czasie pogrzebu. A znakomity kamedzięja królewski, ojciec krasomówstwa polskiego wołał, że to „od maluczkich na poły cudowne zboru obalenie“, i nie tylko nie potępiał, nie tylko nie powstrzymywał, ale zachęcał, zagrzewał do gwałtów nad inowiercami i młodzież i stany i króla.

Także czasy obecne podobne są pod tym względem do czasów jezuitę Piotra Skargi!

Tutaj się przyrównywa protestantyzm do bolszewizmu — tam nazywa się ewangelików „trucicielami studzien“, owdzie — na murach stołecznego miasta Rzpłitej w biały dzień na odezwach wzywają „W imię Chrystusa i Polski“ do nienawiści względem żydów, i wciąga się w tę hecę nieświadomą czynu młodzież, deprawując dusze i charaktery. A owocem tego wszystkiego — „głód krwi“, „głód nie strumieni, ale potoków krwi“, w razie gdyby praworzędnie, konstytucyjnie obrany Prezydent Rzpłitej Polskiej, polak z krwi i kości, i „rymski - katolik“, odważył się uroczyście objąć swą władzę naczelną.

4)

AUGUST STRINDBERG.

W WIGILJĘ ŚW. JANA.

BAJKA.

(Dokończenie).

Dziecko zauważyło pierwsze dziwne ściany i rzekło:
— Patrz co tu oczu, mamó.

Tak, były tam najprzeróżniejsze oczy: duże, wymowne, poważne takie; małe, świecące oczki dziecinne z utajonym śmieszkiem w kącikach; zle oczy, które ukazywały za wiele białka; otwarte, czuwające oczy, przenikające aż do głębi serca; a tam, tkwiło duże, łagodne oko matki, patrzące z miłością na zmarłą dziewczynkę i w oku tem zawiśła czysta lza żywiczna, w której zachodzące słońce zapalało czerwone i zielonkawe blaski, jak w djamencie.

— Spi ona — zapytało dziecko, które dopiero teraz spostrzegło umiarą.

— Tak, śpi.

— Czy to panna młoda mamó?

— Tak, to panna młoda.

Matka poznała umiarą. Była to ta sama młoda dziewczyna, która miała stanąć do ślubu w dzień świętojański, gdy żeglarz powrócił. Ale gdy żeglarz doł znać, że nie będzie mógł wrócić wcześniej, aż na schyłku lata, pekiło jej serce, bo nie chciała brać ślubu w jesieni, gdy liście opadają z drzew i burze zrywają się na morzu...

Usłyszała ona śpiew gołębic i zrozumiała go. Gdy młoda matka wyszła stąd teraz, wiedziała już, dokąd ma iść dalej.

Wzięła ona dziecko na ręce i skierowała się ku łące, ciągnącej się brzegiem cieśniny. Całe morze kwiatów zaszleściło i zaszepotało dokoła jej białej sukni, która pokryła się warstwą kolorowego pyłku przeróżnych kwiatów; pszczoły, bąki i motyle zerwały się na skrzydółka i niosły się z brzękiem i ze śpiewem jedną złotą - barwną chmurą przed niemi. Ku brzegom morza zdążyła ona lekkimi krokami.

Wtedy ujrzała na zatoce białą łódź, płynącą z rozwinietymi żaglami prosto ku przystani, lecz u jej steru nie było nikogo. I brodziła ona dalej po kwiecistej łące i w kwiatnym zapachu, tak, że była jej suknia wyglądała również jak zagon kwiatów tyłko w znaczenie delikatniejszych odcieniach.

Nad cieśniną u wierzbu nadbrzeżnych zatrzymała się wreszcie; nisko między gałęziami a pnem jednej z wierzbu

Zbrodnia została dokonana.

Dnia 16 grudnia r. b. o godz. 12 w południe, w chwili, gdy prezydent Rzplitej, Gabryel Narutowicz, zaproszony na otwarcie nowego sezonu wystawy obrazów w Tow. Zachęty Sztuk Pięknych, przysiadł się dziełom sztuki, artysta - malarz Eligjusz Niedziadowski dobył prawą ręką niepostrzeżenie rewolwer, ukrył go wraz z dłońią pod lewą pachę i w ten sposób podstępnie i skrytobójczo strzelił trzykrotnie z tyłu w lewy bok do prezydenta. Śmierć nastąpiła natychmiast. Mordercę aresztowano.

Atmosfera ciężka i duszna, jaka wytworzyła pewna grupa zaciekłych partyjników — szowinistów — ta atmosfera duszna, złowroga zrodziła groź... Zabito — dziełom dobrego, kochającego ojca, społeczeństwu — członka o wybitnym wykształceniu i wiedzy, oraz kultury niepopolitej; Rzeczypospolitej — oddanego, pełnego ofiar, dobrego Pierwszego Prezydenta. I bezwiednie ciśnie się pytanie na usta każdemu, który w tej zbrodni żadnego udziału duchowego nie bierze, to bolesne pytanie we łzach i bólu serdecznym, przez syna zabitego rzucane:

— „I cóż on wam uczynił zgoła?”

Gabryel Narutowicz urodził się w 1865 roku w Telcach na Żmudzi. Gimnazjum ukończył w Libawie, gdzie od wstępnej klasy aż do matury kolegował z b. ministrem spraw zagranicznych, Konstantym Skirmuntem, z którym go dotychczas łączyły bliskie stosunki przyjacielskie.

W r. 1886 4. p. Narutowicz ukończył instytut technologiczny w Petersburgu, poczem wyjechał na dalsze studia do Szwajcarii i uzyskał dyplom inżyniera politechniki zuryskiej. Gorący patriota i marzyciel o Polsce Wolnej i Niepodległej wraz z niektórymi innymi polakami tejsze idee studiując sztukę wojenną na tejsze politechnice w przeświadczeniu, że wolność Polska odzyskać może tylko orężnie. Po krótkotrwałym pobycie w St. Gallen, gdzie prowadził biuro techniczne, zostaje powołany na katedrę robót wodnych, którą zajmuje w ciągu kilkunastu lat, aż do 1920 roku.

W 1905 roku, przypuszczając, że w państwie rosyjskim zmieniły się stosunki, wraca do stron rodzinnych z zamiarem użytkowania dla nich swej wiedzy fachowej i doświadczenia. Policia rosyjska jednak za podanie depeszy w polskim języku, zaczyna go szykanować i zmusza do wyjazdu zagranicę. Ten zatarg z białego powodu przybiera takie rozmiary, aż wywołuje wmięganie korespondencji dyplomatycznej między Szwajcarią a gabinetem petersburskim. Nie zaznawszy gościnnego przyjęcia w języcznym pod jarzmem „Kraju północno - zachodnim”, jak w urzędowej nomenklaturze zwano nasze kresy północne,

wraca do Zurychu i, nie zaniedbując wykładów politechnicznych, zakłada wielkie biuro inżynierskie, które prowadzi roboty nie tylko w Szwajcarii, lecz we Francji i Hiszpanji.

Gabryel Narutowicz zyskuje sobie w całej Europie wielki rozgłos w dziedzinie regulacji rzek i projektowania silników, jako powaga wszechświatowa zostaje powołany na stanowisko prezesa międzynarodowej komisji Renu, zajmującej się sprawą wyzyskiwania siły wodnej.

W roku 1920 prof. Narutowicz ma wreszcie możność powrócić do uwolnionej Ojczyzny i to na stanowisko ministra Rzeczypospolitej. Mianowicie p. Władysław Grabski ofiarowuje mu w swym gabinecie tękę robót publicznych. Zatrzymuje ją w gabinecie p. Witosa i dwóch gabinetach p. Ponikowskiego. Jako drugi delegat rządu polskiego, bierze udział w konferencji geneueńskiej i dzięki znajomości ludzi i praw zagranicznych, oddaje delegacji polskiej cenne usługi. W gabinecie p. Śliwińskiego obejmuje tękę spraw zagranicznych i pozostaje przy niej w rządzie p. Nowaka. Dnia 9.XII r. b. wolą Zgromadzenia Narodowego został powołany na najwyższą godność w Polsce — pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej.

Dnia 11 b. m. złożył w Sejmie przysięgę na Konstytucję. Dnia 14 zaś objął z ręk. Naczelnika Państwa — Józefa Piłsudskiego władzę najwyższą, a w dwa dni później — zostaje zamordowany w gmachu Tow. Zachęty Sztuk Pięknych.

Zwłoki jego owinięte w sztandar Rzplitej na noszach w powozie przewieziono do Belwederu w godzinę po zabójstwie, a we wtorek dnia 19 b. m. przewieziono do Zamku Królewskiego i wystawiono, by publiczność mogła mu złożyć przy trumnie hołd ostatni.

Przewiezienie zwłok z Belwederu do Zamku w dniu 19 b. m. o godz. 12 w południe odbyło się nader uroczysto. Kondukt prowadzony był przez arcyb. A. Kakowskiego, w otoczeniu licznych dziesiątków księży. Trumna spowita w amarantowy sztandar z orłem białym Rzplitej ustawiona została na wysokim sześciokolumnym karawanie, użyconym przez nasz zbor warszawski. Za trumną postępowała najbliższa rodzina zmarłego, marszałkowie: Sejm i Senatu, rząd w komplecie, posłowie obu izb, ambasadorzy i dyplomaci zagraniczni, jeneralicja, wyżsi urzędnicy i przedstawiciele społeczeństwa, wśród których było obecne i duchowieństwo ewangelickie obu wyznań w togach. Orkiestry wykonywały pieśni żałobne i hymn narodowy. Po bokach ulic poza szpalerem wojska — tłumnie zebrana publiczność z obnażonymi głowami w ciszy i skupieniu oddając hołk najwyższemu dostojnikowi Rzplitej, rozmyślała nad wypadkami okrutnymi dni minionych...

było ucepienie ptasie: i gdy drzewo chwiała się poruszane wieczornym powiewem wiatru, kołysały się w niem trzy pisklety, które dziewczynka chciała zaraz pogłaskać.

— Nie, moje dziecko, — rzekła matka, nie ruszaj nigdy ptasich gniazd.

A gdy tylko stanęły na kamieniach nadbrzeżnych dobił do lądu żaglowiec tuż u ich stóp, ale sternika w nim nie było. Wtedy matka wzięła dziecko na ręce i weszła na pokład. I natychmiast zawróciła łódź i skierowała się na pełne morze.

Gdy płynęły mimo klinu wyspy, na którym wznosił się kościół, z wieży uderzyły wszystkie dzwony, lecz dzwony tak ożywo, tak radośnie!

A łódź wymknęła się tymczasem z cieśniny i wypłynęła na fjord, skąd było już widać otwarte morze.

Dziewczynka promieniała z radości; toń bowiem była tak modra i cicha — była to wprost nie woda — więcej, lecz lany lnu, który dziecko rwało wyciągnięciem rączkami.

A kwiatki chyliły się i podnosiły znowu, jak drobne fale, gwarzące u boków łódki. Bezbrzeżną dalą rozpościerał się tan lnu przed ich oczami; lecz wkrótce wszystko owiała biała mgła i dawał się słyszeć prawdziwy plusk fal. W górze jednak mgła rozbrzmiewała pieśnią skowronków.

— Jakże to skowronki mogą śpiewać na pełnym morzu? — pytała malutka.

— Morze jest takie zielone, że skowronki myślą, że to łąka, — odpowiedziała matka.

Niedługo mgła się rozwiła; niebo było modre jak lan lnu i skowronki wzbijały się coraz wyżej.

Wtedy zobaczyły nawprost siebie wznoszącą się z morza zieloną wyspę z białym, piaszczystem wybrzeżem, gdzie w białe szaty przyodziani ludzie chodzili, trzymając się za ręce. A blask zachodzącego słońca padał na złoty dach, pokrywający smukłe kolumnady, pod którymi białe ognie gorzały w świętych ofiarniach; a ponad zieloną wyspą roztaczał się łuk tęczy różowiejącej i blade - zielonej.

— Co to, mammo?

Matka nie umiała odpowiedzieć.

— Czy może to królestwo niebieskie, o którym śpiewała gołębica? Co to jest królestwo niebieskie, mammo?

— To taka kraina, dziecko, gdzie wszyscy ludzie sprzyjają sobie nawzajem, gdzie niema smutku i niepokoju.

— To jabym chciała tam dopłynąć, mammo, — rzekło dziecko.

— I ja także, — odparła zmęczona, opuszczona, wystawiona na ciężkie próby matka.

NOWY PREZYDENT.

Dnia 20 grudnia w południe na Zgromadzeniu Narodowym został wybrany na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej były minister spraw wewnętrznych p. Stanisław Wojciechowski, kandydat Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”.

Wiadomości z kościoła ze świata.

— WARSZAWA.

Dnia 18 grudnia b. r. warszawscy delegaci na Synod Konstytucyjny odbyli wspólne narady, po których zapady doniosłej wagi postanowienia. Wybrano Wydział Wykonawczy. Uchwalono w stosunku do żądań grupy łódzkiej zająć zdecydowanie stanowisko. O ile nie dojdzie zatem do ustępstw kompromisowych, to naszym zdaniem, w niedalekiej przyszłości będziemy świadkami wielkich krytycznych wypadków w Kościele Ewangelicko - Augsburgskim w Polsce.

Na tymże posiedzeniu jednomyślnie postanowiono wysłać na ręce p. Marszałka Sejmu i zastępcy prezydenta Rzeczypospolitej kondolencję z powodu zamordowania prezydenta ś. p. Gabriela Narutowicza, której treść ułożył p. prezes konsystorza J. Glass.

„Do Pana Marszałka Sejmu, Zastępcy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Członkowie Konsystorza Ewangelicko - Augsburgskiego w Warszawie, profesorowie ewangelickiego fakultetu teologicznego oraz delegaci grupy polskiej Synodu Konstytucyjnego, zgromadzeni na nadzwyczajnym zebraniu, wyrażają głęboki swój żal z powodu zbrodnicznego czynu, spełnionego na osobie pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Bolesny ten fakt, bezprzykładowy w dziejach Narodu, albowiem do gruntu sprzeczny z psychiką polską, stanie się śmiemy mniemać, w Ojczyźnie naszej punktem zwrotnym, od którego rozpocznie się wytrzeźwienie i opamiętanie.

„A teraz pozostaje: wiara, nadzieja i miłość, to troje, z których większa jest miłość”.

Zgromadzeni wyrażają nadzieję, że Opatrzność, która po długiej próbie grobu powołała Naród Polski do nowego istnienia, która przez cud nad Wisłą wyzwoliła młode Państwo Polskie od groźącej mu zagłady, w tej przełomowej chwili przez cud miłości zlecy dusze nasze: wszyscy, jak jeden mąż poczujemy się na nowo synami jednej polskiej Ojczyzny, braćmi w Chrystusie i w Polsce.

Tą powodowani nadzieją zgromadzeni Ewangelicy - Polacy ofiarują Ci, Dostojny Panie, w tym tragicznym momencie dziejowym na wszystkich polach swą zbożną współpracę dla dobrej drogiej — naszej Polskiej Macierzy.

Ks. J. Bursche, Superintendent Generalny i prezes Synodu, Jakób Glass, prezes Konsystorza Ew. - Augsb., J. Evert, prezes Kolegium Kościelnego Warszawskiego, J. Machlejd, wice - prezes Synodu”.

Z powodu tragicznej śmierci Prezydenta ś. p. Narutowicza zostało odprawione nabożeństwo żałobne w kościele aweng. - augsb. dn. 19. XII o godz. 10 rano.

— ŻYRARDÓW.

Dnia 8 b. m. odbyło się tutaj pod przewodnictwem ks. Lotha zebranie wyborcze, na którym ks. Wittenberg, dotychczasowy administrator, został obrany pastorem stałym parafji. Uchwalono podnieść pastrowi pensję do 400 tys. mk., ograniczyć do 100 t., a zakrystajnowi 70 tys. mk. miesięcznie.

— GOSTYNIN.

Dnia 2 grudnia r. b. pastor F. Schmidt pobłogosławił związek małżeński ks. Bertholda Rückerta, pastora przeddeckiego z panną Marją Heleną Raabe.

Szanownym Nowożeńcom ślemy na tem miejscu serdeczne „Szczęść Boże!”.

Od dnia 10. XII do 16. XII r. b. zawaryły związki małżeńskie w kościele warszawskim następujące osoby:

P. Paweł Fryderyk Izidor Eckardt z p. Zofją Janiną Popławską.

Od administracji „Głosu Ewangelickiego”.

Warunki drożyzniane, w jakich żyjemy, uniemożliwiają wprost wydawanie pisma perjurydycznego na odpowiedzialność materialną jednostki. Wzrastające z każdym dniem ceny nie pozwalają na jakakolwiekby kalkulację budżetową choćby na najkrótszy okres czasu.

W zrozumieniu powyższego — grupa osób ideowych, pragnących nie dopuścić do upadku tygodnika „Głos Ewangelicki” li tylko z powodów materialnych, zawiązała „Spółkę Wydawniczą „Logos”, która odtąd będzie wydawała na własną odpowiedzialność to pismo. Prócz tego Spółka Wydawnicza „Logos” z ograniczoną odpowiedzialnością podejmować się będzie nakładów książek, broszur, oraz wszelkich druków, by w ten sposób pokryć straty, jakie wynikają przy wydawaniu tygodnika „Głos Ewangelicki”.

Ze swej strony, oddając nasze pismo na własność spółki tej, zwracamy się do naszych Szanownych Czytelników i Sympatyków, aby i nadal zechcieli popierać „Głos Ewangelicki” i ofiarami dobrowolnymi nie dopuścili do zawieszenia tego pisma.

Zwracamy się prócz tego do Wielebnych Księżąt Pastorów i Nauczycieli, do całego społeczeństwa ewangelickiego, aby zechcieli poprzeć zamierzenia ideowe grupy ludzi dobrej woli.

Dałby Bóg, aby się spółka ta wydawnicza rozwinęła i choć w części wypełniła lukę w piśmiennictwie naszego ewangelickiego.

W następnym numerze „Głosu Ew.” zamieszcimy dokładniejsze informacje oraz skład zarządu i adres „Spółki Wydawniczej Logos”.

Prenumerata „Głosu Ewangelickiego” na I kwartał 1923 roku wynosić będzie 1800 mk.

Prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty bądź (o pod adresem redakcji, bądź na konto czekowe P. K. O. Nr. 1508.

Od dn. 10. XII do 16. XII r. b. zmarły w parafji warszawskiej następujące osoby:

Jadwiga Nerling 10 m-cy; Paulina z Gutmanów Karpp 1. 48.

Porządek nabożeństw.

Dnia 24 grudnia, w IV niedzielę Adwentu o godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. Loth, o godz. 3 po poł., nabożeństwo wigilijne w języku niemieckim, ks. Ruger; o godz. 4 i pół nabożeństwo wigilijne w języku polskim ks. sup. gen. Bursche.

Dnia 25 grudnia, w I Święto Narodzenia Pańskiego o godz. 9 i pół rano, nabożeństwo w języku niemieckim, ks. Loth; o g. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. Micheli.

Dnia 26 grudnia, w II Święto Narodzenia Pańskiego o godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. Ruger.

Dnia 25 grudnia w I święto N. P. o godz. 11 rano nabożeństwo w Pruszkowie — ks. Rüger.

Dnia 29 grudnia, o godz. 9 rano, komunja św. w języku polskim.

Dnia 31 grudnia, w I niedzielę po Narodzeniu Pańskim o godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. wikary Löffler.

W wieczór Sylwestrowy o godz. 5 po poł. nabożeństwo w języku niemieckim, ks. pastor Micheli, o godz. 6 i pół po poł. nab. w języku polski, ks. pastor Loth.

— Dnia 30 grudnia r. b., w sobotę o g. 8 wiecz. w sali konfirmacyjnej zboru ewangelicko - augsburskiego odbędzie się ilustrowany przezrociami odczyt p. Emilji Sukertowej p. t.:

„MAZURY W PODANIACH I KLECHDACH”.

Bilety w cenie 500 mk. i 250 mk. można otrzymywać przy wejściu na salę.

Czysty dochód przeznaczony na cele kulturalno - oświatowe na Mazurach ewangelickich.

Zarząd Zrzeszenia Ewangelików-Polaków.